

ལོ་ཡུལ་དབང་ཕུག་ན་པོད་མེའི་ཡུལ་ཚབ་དང་། སྲིད་སྲོད་གི་
འབྲུང་ལེན་བྱེད་སོ་སྲུང་འོས་བོད་ལྗོངས་ཚོགས་འདུ་རྒྱུས་འཛོམས་ཞིབ་
གྲོས་དང་འབྲེལ་སྦྲི་མོས་འོས་མཚར་བསྐྱུས་ཁག་རྒྱུ་མ་ཡི་ཤེས་དངོས་
བཞུགས་ཚུལ་འཕགས་མཚོག་ལོ་གི་ལྷ་རའི་སྦྱུན་སྲུང་དགའ་ལྡན་གྱི་རྩུང་
དོན་འཆང་ཆེན་པོས་ལྗོངས་འདིའི་སྲོད་སྐྱེལ་འཕུལ་ཕུག་ལས་སྐྱེལ་སྲུ་
བཟང་བདེན་ཚོག་གསོལ་འདེབས་དང་འབྲེལ་སྲིད་བཀའ་མཚོན་བོད་
ལྗོངས་ཚོགས་འབྲུས་སེར་སྐྱ་ཚང་འཛོམས་པར་གཟུན་བཞུགས་འབྲུལ་
གནང་མཛད་པར་ཁོ་བོ་བཟང་ཕེབས་བྱུང་བས་འབྲུང་བཟོད་དགོས་ཞུ་
ཡང་། དོས་རང་གི་ན་ཚོད་དང་སྲིད་གྱི་ལས་དོན་ལ་གོལ་འདྲིས་མེད་
འབས་བཅས་གང་ཅི་ནས་འགོན་སློབ་གཏན་ནས་འབྲུད་མིན་ལ་བརྟེན་
དེ་རིགས་མ་དགོས་པ་མཐའ་ནན་བཟོད་ཀྱང་། སྲིད་བཀའ་མཚོན་བོད་
ལྗོངས་ཚོགས་འདུ་ཚང་མས་ཡུལ་དབང་དོན་འཆང་ལོའི་ཞལ་
གདམས་ལྷ་ཡི་བདུད་རྩི་གསར་པར་དེང་སྐབས་སློབ་སྦྱོང་ལྷའི་རིང་མདང་
སློ་ཀུན་ནས་དར་ཞིང་། ཡུལ་བསྟན་མིང་མེད་དུ་བཅོས་པ་དམར་པོའི་
ལས་ལུགས་དབུས་ལྗོངས་ཚོས་སྲིད་གཉིས་ལྷན་གྱི་ཞིང་འདིར་བྱིན་ང་
གང་པ་ནས་ལྷགས་པར་ངེས་པ་དང་། ཡུལ་བ་ཡབ་སྐུས་གྱིས་བསྟན་
འཛིན་སློབ་འཕགས་མིང་མེད་དུ་བཅོམ་ཞིང་། ཡིད་ཅན་ཀུན་གྱང་མནར་
བཅོད་འཛིགས་སྐྱུག་གི་དུ་ཁ་ཉིན་མཚན་མི་ལ་འབྲེལ་བའི་དུས་ཤོག་
འབྲུང་ངེས་པ་སོགས་མ་འདོས་མཛོན་གཟུགས་རྗེའི་སློབ་སློན་ཕེབས་
པ་དང་སྐབས་སུ་བབས་ཉེ་ཀུན་གྱི་སྲོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པར་བརྟེན་ཚོས་
ལྷན་གྱི་ཡུལ་ཁབ་འདི་ཉིད་སློབ་ཚན་ཕུགས་བསྐྱེད་བཅོན་པོས་སྲོད་

སྐལ་དུ་གྱུར་བཞིན་ཅེར་བསྟན་འགྲོའི་བདེ་དོན་དང་། སེར་སྐྱ་སྐྱི་མོས་
འཕགས་པའི་གཟན་བསྟགས་ནས་ཕེབས་པ་བཅོས་རེ་བ་འབྲས་མེད་དུ་
གྱུར་ཚེ་ཞལ་གདམས་དོན་ཐོག་དུ་འཁེལ་བ་གདོན་མི་བཟ་བོ་གས་ཚོས་
སྤྲོད་གང་ཐད་ནས་གོ་བཀོན་མཐའ་བཀག་ནན་ལྷུ་གུང་བར་བརྟེན་ལ་གོང་
པ་སྐྱབས་མགོན་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་རིམ་བྱོན་གྱིས་ཁོ་བོའི་སྐྱི་ཁྲིང་ན་
རིམ་ལ་གཟིགས་བསྐྱེད་ཚད་མེད་ཁར། མཁན་ཆེན་དོ་རྗེ་འཆང་
བཀྱིན་ལྷ་མེད་སྐྱི་ཁྲིང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་རང་ཅག་སྐྱི་
འགོ་རྣམས་ལ་ཚོས་སྤྲོད་གཉིས་གྱི་སྒོ་ནས་རྗེས་འཛིན་བཀྱིན་སྤྲོད་དབུས་
སྐྱི་བཅངས་པ་ཏེ་མགོན་པོ་གང་གི་མཛད་མཐའ་མའི་ཞབས་འདུག་ལྷུ་གུ་
དང་། ཡང་སྤྲོད་རིན་པོ་ཆེར་དོས་འཛིན་རྩད་གཅོད་ལྷུ་གུ་གལ་འགངས་
ཆེ་བ་མ་ཟད། ལྷུ་ལ་བསྟན་ཆབ་སྤྲོད་བཅས་པ་ཉག་ཕུ་དུས་ཕུག་དུ་
འགྱུར་ཉེ་ཀུན་གྱི་མཐོང་ཚོས་སྐྱི་གྱུར་པར་སྒོས་འགན་མ་བཟོད་ཁར།
བོད་ལྗོངས་ལྷ་མི་སྐྱི་ནས་རེ་སྒོས་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ནན་བཟོད་བཤྲིད་
པོར་བསམ་ངལ་བ་ལྟར་ལེན་གྱིས་ཚོས་སྤྲོད་འབྲུང་འགན་སྒྲངས་ནས་
བསྟན་སྤྲོད་ལུགས་བཟང་འཛིན་སྤྲོད་སྤྲོད་གསུམ་གྱི་བཤྲི་བའི་རིམ་པ་
མཚོད་ཡོན་ལ་གོང་མ་རྣམས་གྱི་མཛད་སྤོལ་བཟང་པོ་གཞིར་བཟུགས་
ལྷུ་ལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་པའི་ཆབ་སྤྲོད་
དར་རྒྱས་ལུན་གནས། འགོ་ཀུན་བདེ་སྤྲོད་མི་རྣམས་གོང་ཕེལ་ཡོང་
ཐབས། བྱུང་པར་སྤྲོད་ཞེའི་གཙུགས་རྒྱན་ལ་སྐྱབས་མགོན་དོ་རྗེ་འཆང་
ཆེན་པོའི་ཡང་སྤྲོད་མཚོག་སྐྱལ་རིན་པོ་འབྲུམ་བུལ་ངེས་བརྟེན་གྱི་སྐལ་
བཟང་དགའ་སྟོན་གསར་དུ་བཞུགས་སྤྲོད་ལ་ཞབས་བརྟེན་རྒྱ་ཆེ་ཁོར་མོ་

ཡུག་ཏུ་འབད་སྐབ་ཐོག་གསེར་སྤོང་དགོ་ལེགས་འདོད་འཛེན་དང་
བརྟེན་པ་གསེར་བཞེངས་ལེགས་གྲུབ། བསམ་ཡས་མི་གྲུར་སྐྱོན་གྱི་
གྲུབ་པས་མཚོན་གཙུག་ལག་ཁང་ལེ་ལག་དང་། མཉེས་ཐང་འོར་སྐྱོལ་
མ་ལྷ་ཁང་། མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་ཆེན་པོའི་གྲུབ་གནས་ཡེར་པ། དྲང་སྤོང་
སྲིན་བྱ་རི་དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཚོག་གི་གནས་དང་། ཚོ་རྩ་སྐབ་ལྷེ་
སོགས་གཙུག་ལག་ཁང་ཁག་མང་ལ་ཉམས་བཟོ་དང་། མཚོད་རྒྱན་
རྣམས་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ། ཆབ་འབངས་རྣམས་བདེ་པར་ངམ་འཚོ་
ཐབས་སོགས་སྤོང་རྒྱན་ནས་རང་ཤེས་གང་གྲུབ་ཕན་ཕབ་རྩི་དྲག་བཀྲིས་
པར་དེང་གས་སྤྱི་རྒྱབ་དེང་གྱི་རྒྱ་གངས་ཡང་བསད་བརྒྱད་བའི་བྱུག་སྐྱོན་
དྲག་ཁོབ་བཉམ་བསམ་སྒྲོས་གྱི་གནས་རྒྱལ་མོ་པར་གཞིན་ཐོབ་པར་
གཞིན་ཀ་སྤོངས་གདིར་དུས་བདེ་གཞོད་འཛགས་རིན་ཆེན་རྐལ་གསུམ་
གྱི་བྱིན་མདུ་དང་། མས་འབྲས་པའི་བསྐྱུའི་བདེན་ཏུས་ཟས་མིར་ངས་
ཤེས་འདྲོ་པ་ལ་ཚལ་ལས། དེ་མའི་སྤོད་འཇུག་ལས། སེས་བ་ཅན་མོས་
པ་ན་ཚོགས་པ། ལ་རྒྱལ་བས་ཀྱང་ཤོང་ལེའི་གྲུན། ཤེས་གསུངས་པ་
རྩེ་གྱི་སོག་འགྲོ་བ་དུག་ལྲ་རག་པའི་དུས་གསལ་བརྟེན་དཔེ་ཚལ་བརྒྱི་
སྤོ་སོགས་པ་དཀའ་ནིང་། ཁོ་བོའི་གཟུགས་བསམ་དང་བཅས་ལེ་རྒྱུ་མོ་
ལའི་གྲོང་ལས་འཁྱུར་དགོང་པ་བ་ཉན་ཉན་རུས་པར་གདན་པ་གསུམ་
དང་། སྤིད་ནས་མཚོག་བོད་སྤོངས་སྤྱི་ཚོགས་སེར་སྐྱུང་ཚང་ལས་རུ་
སྤོའི་གན་རྒྱ་གྲགས་འཁྱུད་འགན་སྤར་བ་ནིན་ཀྱང་དགོས་ནན་བོ་མ་
བསྟེན་གཟུགས་འབབ་དང་། སེར་གྱ་བདེའི་ཆེན་སྤིད་བྱིན་ས་གོགས་ཕུ་
བབས་མ་གཞིན་པའི་གང་འཕྲོལ་རིང་མ་བེད་དགོས་སྐྱུང་ཕན་པས། ཉེ་

ཆད་ཕྱི་ཚོགས་ནས་བཀག་ཤག་དང་། ཀྱུ་བཅར་ཕྱི་ཁག་བཟུང་ཕྱི་བསྐྱ་
བཞི་འབྲུད་བྱི་ཚོགས་ལོ་ཕུལ་འབྲུན་དུ་སྤྱི་ལོན་ཆེན་པོ་མཛད་ལྷུར་དགོངས་
བ་ཕུ་གནང་མཛད་བསྟོན་དུ་ཀྱུ་ཚང་བཀྱར་སོས་མ་བསྟེན་གདན་ཐོབས་
དང་། གསོལ་ཕོགས་སོགས་མཚན་བཟོས་ཇི་དུ་སྟོལ་མས་བསྟེན་ཕུལ་
འབྲུས་དང་། རོས་ནས་གངས་ལྗོངས་ཚོས་སྤྱིད་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་མཛད་
འཁྲུང་གང་ཅི་རྒྱལ་ཚལ་སྤྱིད་ཀྱི་དུ་རྟ་ཚག་བོངས་ཤམ་ནོ་ཐོག་ཕྱི་ཡལ་
བ་ཉིན་བྱུགས་འགན་གཙང་བ་ཉེས་བྱུགས་རྗེ་ཆེ་བ་ནས་གདན་པ་གསུལ་
ཀྱི་གཙོས་ཚོས་སྟེ་ཁག་གི་སྟོས་དཔོན་མས་སྟེ་གྲ་དམངས་དང་། གཤུ་
ན་བས་པེར་བ་མཚོག་དང་ན་ཚ་ལས་བསྟེན་གསོ་གཉི་བཅ་གི་བྱིད་ག་བྱུ་
གོ་གང་ཅིར་བགན་དོན་དང་ལེན་ན་རྒྱས་འཆི་བྱུབ་སོང་སྟོན་ཕུལ་གན་
དོན་ཐག་མེད་ལྷུབ་ཚོག་པ་ཞེས་སྲུང་ལས་རྒྱི་ཐམ་གང་བཅས་ཕུལ་བོན་
གཉིན་པོར་ཀྱུ་སྤྱི་ན་རེ་ཉོས་མིང་བཅོམ་གྱིས་སྤྱི་ཕྱིར་ལྷུ་ནན་ཡགོང་ས་
ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོའི་ཡང་སྤྱིད་མཚོག་སྤྱིལ་རིན་པོ་ཆེ་དོས་འཛིན་
གསེར་བྱིར་མངའ་གསོལ་ལྷུ་རྒྱ་མས་སྟེ་ག་པོའི་བསྟན་སྤྱིད་རྒྱི་ལྷུ་སྟོ་
གམ་ཡགངས་ཆེ་ས་མེད་ཉལས་བདེ་སྟོར་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་རྩད་
གཙོད་ཐབས་ཡོད་བདུ་རྩལ་བདོན་བགྱིས་པར་སྤྱི་ཕྱིའི་ཡོང་རྒྱུ་ཕྱི་ཆེ་
ནས་བྱུའི་མངའ་ལྷུད་མས། ཡགོང་ས་རྒྱལ་དབང་སྤྱི་ཕྱིར་དེམ་དཔྱོན་གྱི་
སྤྱི་གུས་དང་དྲི་བ་ཉིན་འགོགས་པའི་ག་དུང་བཉིན་དགྲ་སྟེན་གཙོ་བོ་
གནས་ཚུ་ཚོས་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་ལུང་གིས་དབྱེ་བ་སྟེར་བ་ཉིས་བརྗོད་གསལ་
མ་བདེ་ཡོང་། རིང་མིན་གྱུ་འཛིན་གཉིས་པའི་པོ་བྱང་ཆེན་པོར་གདན་ཕུ་
དུས་གཉུགས་མ་བསྟེན་སྤྱི་ཚོས་གར་ནིག་ལས་སྤྱི་མི་སྤྱི་བྱུ་མེད་བྱང་

དོན། མཚོ་བྱེས་དོ་རྗེས། དུས་རྒྱུ་མ་མ་འཕྲུང་མི་རྣམས་འབྲུང་ཡིན་
སྟེས་གསུངས་པ་སྟེང་པོར་ཀྱང་ལས་ཆེ་དགོ་ཕྱོགས་སུ་རི་གཟར་གྱི་
འབས་རྒྱ་བ་སྟེན་མངམ་ལྷགས་གྱི་བརྟུག་སང་། དེས་པོས་ཕྱོགས་སུ་སྟོ་
བཀོལ་མི་ཐུབ་པའི་དག་གིས་ཀྱི་རྒྱ་གི་རྒྱ་མ་ཐུན་གྱི་འབྲས་སུ་ངེས་པའི་
ཚོས་མངོས་རྒྱལ་ཏུ་དགའ་བའི་ངོས་ནས་འབད་འག་དུང་དུང་རི་སྟེང་
གྱིས་ཀྱང་ཕན་ཆ་ཆེར་ཡོང་མ་གྱིད་སྟེས་སྟེན་སྟེན་དགོ་སྟེན་གྱི་ཉམས་
ཡོན་དགོས་རྒྱ་སྟེ་ཆེ་ནན་དེབའི་རྒྱལ་ཏུ་འོད་ལས་སྟེ་དོན་ཚན་དང་
པོར། རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་ཚོས་སྟེ་ཆེ་རྒྱུང་རྣམས་ཀྱི་མཁན་པོ། ལྷ་མ།
སྟོ་དཔོན་དང་བཅས་ནས་འགྲོ་བའི་འཕྲལ་བདུན་གྱི་ཕན་བདེ་མ་བདུས་
པ་འབྲུང་བའི་གོན་སྟོང་མུང་སྟོགས་གྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དེ་ཡང་
ཐོས་བསལ་སྟོམ་གསུམ་སོགས་བཅད་ཐུས་གྱི་རྒྱ་ཕད་བཉོས་དོགས་
པས་ན་སྟོན་རྒྱུན་གོང་ཆའི་སྟེན་སྟོལ་པ་དགོ་སྟེན་གསུམ་གྱིས་མཚོན་
གྲུབ་མཐའ་རིས་སུ་མཐའ་རིས་སུ་བ་མཚིས་པ་རང་དང་བསྟེན་སྟོལ་དང་
མཐུན་པའི་སྟེ་གོལ་སྟོད་གསུམ་གྱི་ཉམ་ལེན་གང་ཅི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་
དང་དེ་འབྲེལ་གསུངས་རབ་དགོངས་པ་ཐུངས་བཅུན་གྱི་རྗེས་མཐུན་
འཆད་སྟེལ་སྟེན་གསུམ་གཞོན་རྒྱལ་བ་སྟེན་དུ་སོགས་བ་དང་། ཚོས་བྱེད་
དགོ་འདུན་རྣམས་ནས་ཀྱང་རང་རང་གིས་སྟེན་སྟེན་སྟེན་དང་འབྲུན་པའི་
གྲུབ་མས་བསམ་པའི་དབང་མུང་འབྱིད་མན་ངག་གི་རྒྱུན་དོན་པའི་
རིགས་རྣམས་བོགས་བྱ་དོན་མཁ་པོས་སྟེན་སྟེན་རི་ཉེད་ཡང་ཐངས་པའི་
མ་ཚོགས་སྟོམ་བ་མིག་འབྲས་སྟེན་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྟོམ་པའི་དཔྱད་
མཚམས། དགོ་འདུན་གྱི་དང་བྱིམས་གཞི་གསུམ་གྱི་ལག་ལེན་སོགས་

ཚོས་ཚུལ་ཀུན་མ་འབད་བརྩོན་མཐར་ཕྱིན་བསྟན་པའི་སྐྱམས་འདེགས་
སྤྱ་གང་འགྲོ་ལས། ཚོས་རྒྱན་ལ་བསྐྱེས་སྟེད་བགྱུར་བཅོས་རང་སྤྱང་
གང་དྲན་མག་ལེན་དང་། ལྷོགས་རིས་དམན་འཕྱིན་སོགས་ཚོས་སྤོང་
གིས་ལས་ངན་ཚབ་ཆེ་སོགས་པ་འཕྱ་དམོད་དབྱེན་སྦྱར། ཁྲིམས་པ་
བསྟན་འབྱིན། དམ་སྟོམ་ཉམས་པའི་ལས་ངན་གསོག་པ། དགོན་སྟེ་ཆེ་
ཕྱི་གྲ་རིགས་སྒྲིགས་ཁོངས་སྤྱོད་བཞིན་ནས་འཛིག་སྟེན་པའི་ཁྲིམ་
གོས་འཛིན་པ་དང་། གཡོག་རྒྱགས་པ། དམར་མཁེ། ལྷག་པར་ནག་
ཚུང་རྒྱ་གསུམ་གྱི་སྤོང་ཡོད་པ། ཚོང་དང་། བུན་སྦྱོང་ཞིང་ལས་གྱི་དུས་
འདེལ་། དགོན་ནང་གཡུལ་ལས་བྱེད་མི་སོགས་འདུག་ཚེ་དགོན་སྟེ་པོ་
པའི་ཚོས་ཁྲིམས་འགོ་བྱེད་སྐྱ་མ་སོགས་པ་ནས་མི་ངན་དེ་རིགས་གྲ་
གས་ནས་འཕྲལ་དུ་གནས་དབྱུངས་བྱས་པའི་གྲ་གངས་ཉུང་ལ་མ་སྟོམ་
པའི་དགོན་སྟེ་ཐམས་ཅད་གཙང་སིང་དེ་བཞིག་ལས། སེར་ཁྲིམ་དགོན་
དུ་སོང་བ་དགོ་འདུན་གྱི་སྟེ་འབྲུགས་པའི་རིགས་སོགས་ལུགས་འགལ་
བསྟན་གོད་རིགས་དྲག་ཞེན་སྤྱ་ཐད་ནས་མང་འདི་ནས་ཕྱི་ནང་གསང་
གསུམ་གྱི་ཉེང་གཞོན་ཉོགས་ཞིབ་སྟེང་ནས་འཕྲལ་འཕྲལ་སྐབས་སྦྱར་རྩ་
འཛིན་ཡན་སོང་མེད་པ་བྱེད་ངེས་ཡིན་ཅིང་། ཚོས་སྟེ་ཆེ་ཚུང་གི་གཏོང་
སྟོའི་རྗེས་འབྲངས་ཡིན་ངེས་དགོ་འདུན་གྱི་ནང་ཁྲིམས་ཁོང་ནས་
དམིགས་བསལ་གྱི་སྟེ་བཞིག་ཡིན་ན་མ་གཏོགས་གྲ་པས་དུད་སྟེང་གི་པ་
ཞིང་ཁང་ཁྲིམ་དང་བཅས་པ་གཟུངས་ཏེ་པོ་གཡོག་ཉེན་མཁན་ཁྲིམ་པ་
ལས་ཀྱང་ཞེན་པ་ཆེ་བའི་བསྟན་པའི་ཚོམ་རྒྱན་འདི་རིགས་འཐོར་ཅོམ་
ཡོད་རྐྱེན་ལ་རྗོང་གཞིས་རྗེ་མོ་བ་སོགས་འགོ་བྱེད་ནས་བྱུང་ཡང་ཡང་

ལྟམ་པའི་ཡུལ་གྲོང་པ་གནས་གང་དུ་ཡང་དམ་ཉམས་བྲིམས་འགལ་
འདི་རིགས་ཕྱིན་ཆད་གོ་ཐོས་ཤུང་ཚེ་འཕྲལ་དུ་འཛིན་བཟུངས་བྱས་ཏེ་
ལ་རྒྱལ་ཁབ་དུ་གནས་ཚུལ་དགོས་རྒྱུ་དང་། དེ་བཞིན་གྲུ་པ་གྲུ་ཚོས་སྡེ་
ཆེ་རྒྱུང་གང་གི་ཁོངས་ནས་ཡིན་རྒྱུ་བྱེད་གཏེ་ལས་རྒྱུ་འགོ་བྱེད་ཚང་
མར་ལ་རྒྱལ་བྲིམས་ཀྱི་པ་དྲག་པོ་ཐོག་དུ་འབབས་རྒྱུ་དང་། གཏོང་སྒྲིའི་
རྗེས་འབྲེངས་ཡིན་ན་ཡང་བྲིམས་བསྐྱུ་འབྲིན་དུ་མ་སོང་བའི་རྒྱལ་
མཐུན་མཛེས་ལམ་གང་ཆགས་དང་། དགོན་སྡེ་ཆེ་ཕྱི་སྡེ་གཉེར་ལས་
བྱེད་དང་བཅས་ནས་དག་ལུན་གྱི་བསྐྱེན་བཀྲུང་། སྐབ་མ་ཚོད་སོགས་
རྣམ་དཀར་གཏོང་སྒྲོ་འདིར་རིགས་ཉམས་ཆག་གཡོ་ཟོལ་མེད་པའི་
ཐབས་རྒྱལ་ཞེ་སྒྲིད་རིམ་ལུན་དུ་དགོས་རྒྱུ་། སྐབ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་
བསྐྱེན་གནས་དང་། རྒྱུང་གནས། མ་ཞི། ཚེ་བཅུ། ཉེན་བཟང་། གནས་
བཟང་ལ་སྒྲོར་བ་ཕྱག་མཚོད་སོགས་ལ་བརྩོན་པ་མི་ལྡོད་པ་དགོས་རྒྱུར་
ཡོན་ཏན་གྱི་ཕྱི་མོ་ཡི་གོ་ཡིན་པས་དེ་ཐབས་ཅད་ལ་ཡི་གོ་ཤེས་པ་གཡོ་ཆེ་
བས། ད་ནས་བཟུངས་བྲིས་པ་གཞིན་བུ་མཐའ་དག་ནམ་ཡིན་གོ་འདྲི་
གྲོག་འཕེར་ངེས་ཤེས་པ་སྐྱོབ་སྐྱོང་བྱེད་དགོས་ལ་སྡེ་ལྗོངས་པོ་པོས་ཡུལ་
གྲོང་ཁག་ལ་བཀོད་འདོམས་དང་། ཡུལ་གྲུ་སོ་སོ་ནས་འཛིན་ཉེན་བདེ་
ཐབས་སུ་ལོ་རིམ། ལ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྲུར་གསུངས་སྒྲོགས། ཡུལ་
ལྟར་བསངས་གོས་ལ་སོགས་རི་རྒྱུང་རྩ་ཚིག་དུ་ཇི་ལྟར་བོད་མས་ས་
བཞིན་རྣམ་དཀར་དག་བཅུའི་བྱ་བར་རྟག་དུ་བརྩོན་པ་གཡོ་ཆེ་ཞིང་། རྒྱ་
གྲུ་དམ་ཚིག་གཙང་བ། མཚོད་ཡོན་དམ་ཚིག་གཙང་བ། དཔོན་འབངས་
དམ་ཚིག་གཙང་བ། ས་བྱ་དམ་ཚིག་གཙང་བ་འདི་དག་རྩ་བ་ཆེ་ཤོས་སུ་

འདུག་ཀྱང་། མི་ངན་འགའ་ཅིས་ངང་ཚུལ་དེ་ལས་སྡོག་སྒྲིབ་མེད་བྱ་
ཚས་རང་ཉིད་ལོ་གཟུགས་ལེན་པ་དང་ཕ་མ་ལ་གུས་ཞེན་མེད་པར་རང་
ཉིད་ནང་དུ་བསྡད། ཕ་མ་སྤེལ་བའོན་ནས་ཟས་མེད་གོས་མེད་སྐྱུག་ལ་
སྦྱིར་བ་དང་། བརྟུངས་རྩོགས་མི་བྱེད་པའི་ངེས་པ་མི་འདུག་དེ་རྟོགས་
ལས་ངན་གྱི་འབྲས་བུ་སོ་སོ་པ་སྐྱོང་དགོས་མ་ཟད། འདི་གར་གོ་ཕོས་
བྱང་ཚེ་ལུས་སྡོག་ལོངས་སྡོད་ཐོག་ཉེས་པ་དྲག་པོ་གཏོང་ངེས་ཡིན་པས་
རྩོམ་ཡོང་སྡོན་དྲན་གྱི་སྤངས་བྲངས་རིགས། དོན་ཚན་གཉིས་པར།
དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་པའི་བརྟན་སྤིད་ལུགས་གཉིས་གྱི་བྱ་བའི་རྗེ་མོར་
སྤྲེགས་པ་སེར་གྱ་མཚོག་དམན་མཐའ་དག་ནས་བྱ་བཞག་གང་ཅི་གནའ་
བའི་སྤིལ་བཟང་བྲངས་དོར་གསལ་བར་བཏོན་པའི་དྲང་ཐིག་དྲངས་
ཤེལ་མེ་ལོངས་དང་། ཆབ་སྤིད་གྱི་ཞབས་འདེགས་ལུ་ལུགས་སྐྱོར་
ལ་རྒྱལ་མཚོག་སྐྱེས་ཤིང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོས་རྒྱ་སྤྱོད་ལོ་རྩལ་བའི་བཀའ་
སྤོབ་གསལ་བ་རྩོན་ཟབ་མོ་པར་འཁོད་སོགས་སུ་གསོལ་བ་བཞིན།
ལས་ཁྱུངས་སྤྱི་ནང་ཚོན་མའི་ཁྱུར་ལེན་ལས་ཚོན་ཁག་དང་། རྩོང་
གཞིས་སྤྱད་བསྐྱལ་སོགས་སྤྱོད་མོ་བ་ཚང་མས་གཟུང་བསམ་གཙོ་བོར་
བཏོན་ཏེ་རང་རང་ལ་འཁྱུར་དུ་བསྐྱོས་པའི་ལས་ཁྱུངས་སྤྱོད་ཏུ་ཅིང་།
ལས་དོན་གང་ཅི་ཞི་སྤོད་རང་ཟོན་དུ་མ་སོང་བ་གཞུང་དོན་འཁྱུར་བསམ་
ཆེ་བསྤྱོད་དང་འབྲེལ་སྤྱོད་བསམ་གཞུང་བསྐྱང་བསྐྱང་འཕྱར་བ་གྱུ་
འདེགས་ལེགས་བརྒྱ་སྐྱོར་གཅིག་ལས། རང་བཤེད་སྤོགས་ལྡང་།
རྩོངས་ཞེས་ཨ་ཐས་བསམ་སྤྱོར་མིག་སྤོས་ངན་འབྲན་དུ་མ་སོང་བའི་
གཞུང་གནས་བྱུགས་གྲ་འབྲིགས་པ་དང་། ཕུག་མཚོད་སྤྱི་ནང་བར་

གསུམ་ལ་སྐྱེ་ཆས་འབྲོལ་འབྲིལ་ཡོང་ཐབས། ཆབ་འབངས་མི་སེར་
རྣམས་སྤྱིད་སྤྱོད་མོས་སྤྱོད་མས་ཆགས་ཉེན་ཡུན་གནས་འབྱུང་བ་སོགས་
སོ་སོའི་ཤོས་འཁོས་ལ་དཔག་པའི་ལྷག་བསམ་ཚོལ་མེད་ཉམས་སྲུ་
བསྟར་དགོས་ཤིང་། ལྗུལ་དབང་ཕྱགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་
ཞབས་བརྟན་དང་། བརྟན་སྤྱིད་བདེ་ཐབས་འཆར་འཕར་རྣམ་དཀར་དགོ་
རྒྱན་གྱི་སྤྱི་འགྲོའི་རིགས་རྣམས་གལ་ཆུང་སྤྱོད་བཅས་སྲུ་མ་སོང་བའི་
དགོས་ངེས་ལ་གཏོང་འཁོད་སྤྱོད་བཟུངས་མེད་པ། དགོས་མེད་དུ་སོ་སོའི་
བྱེད་སྤྱོད་ཉེ་དགའ་ཚོན་སྤྱོད་གྱི་གཞུང་སྤྱོད་ཆས་བར་ལག་ཆུད་བཅོས་
སྤྱོད་སྤྱོད་སོགས་སྤྱོད་མོ་ཅམ་ཤར་ཡང་མི་འབྱུང་ཤིང་། མངའ་འབངས་
མི་སེར་གྱི་འབབ་ཁྲལ་བསྐྱེད་ལེན་གང་ཅི་ནམ་ལྟར་འབས་སོ་སོར་སྤྱོད་
ཚུད་ནས་འབྱུང་མ་ཤོར་བའི་དུན་བསྐྱེད་བརྟུན་གྱི་ལེན་མཁས་དོངས་
གནས་དང་བཞག་གི་མས་མཐུན་རྗེ་འབངས་གཉིས་ཐད་སྲུ་འཕལ་ཡུན་
སྤྱོད་སྤྱོད་ཆུང་གང་ཆེའི་ཐབས་ཟབ་གཙོར་འདོན་ཐོག་རྗེའི་ཡོངས་སོགས་
གྱི་འབབ་དེབ། ལེན་གཞུང་ཁྲལ་ཕྱབ་ནང་གསལ་འབབ་ངེས་གྱི་ཁྲལ་
རིགས་གང་ཅི་བསྐྱེད་ལེན་གང་མཁས་ལས། ཅག་ཉེན་སྤྱོད་བསམ་བོར་
བའི་མི་སེར་ལག་ནས་འཕར་ལེན་གང་ཕྱབ་རྒྱས་མཐར་གཞུང་གནས་
སྲུ་མི་འབྱོར་བའི་བར་ལག་བོར་འབྱུང་ཆད་འབྱུངས་ཉམས་ཚག་ཅི་ཆེ་
ཞིག་འདུག་པ། ད་ནས་སྤྱོད་བསྤི་བོར་འབྱུང་མེད་པས་གཞུང་སྤྱོད་མཛོད་
སྤྱོད་དུ་དངོས་གནས་དུས་སྐབས་སོ་སོར་འབུལ་བཛོད་དགོས་རྒྱ།
འགའ་ཞིག་ནས་གཞུང་སྤྱོད་བསྐྱེད་རྒྱན་ཅིས་དག་མ་བྱས་པ་དང་།
འབབ་རིགས་ལས་ཁྲལ་སྲུ་མ་སྤུལ་པའི་ཆད་རིམ་མཛོད་དུ་འཛོག་མི་

མང་དག་ཞིག་མེད་དམ་སྐྱམ་ན་དེ་རིགས་བྱུང་ཚེ་ཡོན་པོར་མ་སོང་བའི་
བཀོད་འོད་མས་ཤོད་ངེས་ཡིན་པས་སྤངས་སྤངས་ཚུལ་བཞིན་དགོས་
སྟེ། མངའ་འབངས་རྣམས་ནས་ཀྱང་ལས་ཁུངས་ཁག་དང་། རྗེས་
གཞིས་བཀར་ཞིབ་འཕར་གྱིས་མཚོན་སྡེ་མོ་བས་གཟུང་སྟོལ་སྤར་རྒྱན་
འབབ་རིགས་དེབ་གསལ་བསྐྱེལ་ལེན་བསྐྱེལ་བརྟུན་ནས་བྱུང་ལ་དུས་འབྲུལ་
ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པ་ལས། ངན་ཁྲིབ་ཤར་ཚོ་སྡེ་སློབས་རྣམས་ནས་མགོ་
འགོ་ལུས་འབྲུག་གི་བཀོད་པ་ཡོང་རིགས་མ་ཟད། འདི་ནས་ཀྱང་འབྲུག་
གཞོན་རྒྱབ་གཉེར་རྩ་འཛིན་བྱ་དགོ་ཡོང་བས་ཁྲལ་སྐྱབ་སློབས་འབྲུར་
ཡིན་ལུགས་སུ་སྦྱོད་པ་དང་། གཞུང་རྒྱལ་མི་སེར་སྐྱེར་ཚོས་ཡང་ནས་
དབང་བཤེད་གྱི་འགོ་བདག་ལེན་པ། ཕྱི་འབྲོག་མདའ་ཞིང་ཉོག་ནས་
མིང་འདོགས་སྡེ་ཚོགས་གྱི་འབྲོག་རྩོད་དང་། བུན་ཐོགས་སོགས་ལ་རྩ་
ལེན་བྱས་མི་ཚོགས་ བུན་སྦྱོད་ལེན་མིའི་རིགས་ནས་ངན་བཤེད་གྱི་མི་སྦྱོད་
པའི་དྲིན་ལན་ལོགས་འཇལ་དང་། བུན་བདག་ནས་ཀྱང་ངོ་གཅིག་སྦྱོད་
གཅིག་ལས། སྦྱོད་ལ་སྦྱོད་འཕར་རྒྱག་པ། ཆེ་བཅོན་དང་སྟོ་མཐུན་
དབང་བཤེད་རིགས་སུ་ཐད་ནས་བྱས་མི་ཚོགས་པ་སློབས་མཐུན་སྦྱོད་ལེན་
ཚུལ་བཞིན་བྱུང་ཚོང་ཚོང་དང་། བུན་ལེན། གཏོང་སྟོ། ཁྲལ་རིགས་
སོགས་འཕར་སྦྱོད་རྩུར་ལེན་གང་གི་སྐྱབས་སུ་ཡང་འབོ་བྱེ། རྒྱ་ཉག་
སོགས་ལ་གཡོ་བརྟུས་ཡིན་པའི་གཞུང་སྟོལ་ཚོང་འདུས་སུལ་གྱུ་སོ་
སོའི་ལག་ལེན་ཚད་མར་འཛིན་སྐྱས་སྤར་ལས་ཚད་བྱབ་ཁོར་མས། ཕྱི་
གང་མི་མཚུངས་པའི་བྱེ་ལོག་སྤང་ལོག་རིགས་གཙུགས་མི་ཚོགས་ ཡང་
སྡེ་མོ་བ་སྦྱིར་བཏང་དམིགས་བསལ་གྲས་ནས་སློབས་དོན་ཁྱུང་བསད་

གྱིས་མངའ་འབངས་ཐོག་བར་ལག་བཞེ་བདེ་བདེ་བས་གསེགས་དང་།
གཞུང་འབབ་རིགས་ལ་སྒྲོག་གྲུང་གཞུང་གུན་སྒྲ་བསྐྱོ་སོགས་བྱས་
རིགས་བྱུང་ཆོ་རྒྱན་མི་སེར་རྣམས་ནས་འདི་གར་དངོས་གནས་ཁྱེད་ས་
སྐྱེལ་འཕྲོ་བའི་ལྷ་འབོད་བྱས་ཆོག་ རྗེས་གཞིས་རིམ་ཅན་གྱི་གཡོག་
རན་ཡུལ་གྱི་ཕུད་འདྲེ་རན་རྒྱས་ཡོད་རིགས་རྗེས་སྐྱོད་གསར་པ་ནས་
གསྐྱེན་འགོར་གྱི་གཡོག་རན་རྩོལ་ག་བརྒྱད་བྱས་མི་ཆོག་ རྗེས་སྐྱོད་རིམ་
པས་སོ་སོའི་རྗེས་གྱི་སྐྱོད་དེབ་ནང་གསལ་སྐྱོད་ལེན་འབྲས་ཆོན་བྱས་
པས་རྩིས་འབྲི་ལྷུང་ར་ན་གྲིང་ཡོད་རིགས་འཐོར་གྲུང་མེད་པ་དང་། སྐྱུར་
ལྷུང་གསར་འཛུགས་དོ་དམ་གང་ཆེས་ཁྱེད་ས་དོར་མེད་པ་དགོས་སྐྱུ།
ས་རིགས་ནང་སྐྱུར་དང་། འདོད་བསྐྱེལ་སོགས་སྒོ་འདྲི་མེད་པར་རང་
མཚམས་བསྐྱེལ་སྐྱུར་བྱས་མི་ཆོག་ ཞིང་གི་ཚུ་ཐོབ་བྲལ་ཡུལ་གྲིམས་
དནང་མི་འགལ་བ་ཉེ་སྒྲིམས་གཏོང་དགོས། འབམ་ཆོང་སྐྱུས་བརྒྱར་
དང་། རྒྱ་འགྲུལ་སོགས་ལ་བསྐྱེད་པས་དོས་གཡོག་ནས་དགོས་མེད་ཏེ་
དོས། གཟམ་ཤིང་བསྐྱེལ་མི་ཆོག་ བྲལ་རིགས་ཆས་ལུས་ལ་བསྐྱེད་པའི་
རྗེས་གཞིས་ནས་མི་སེར་ཐོག་ལྷ་འདོད་འཁོར་མར་གཏོང་པ་མེད། རྗེས་
གཞིས་སོ་སོའི་ཁོངས་སུ་མཚོད་ཏེན་སོགས་གཞིག་རལ་ཡོད་རིགས་
ཉམས་གོས། ལྷག་པར་མཐའ་འདུལ་མང་འདུལ་ཏུ་གཞོད་སོགས་ལྷ་
ཁང་དང་། དགོན་པ་སྟོང་པའི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཏེན་ལ་མཚོད་པ་མེད་
རིགས་གཞུང་སྐྱུར་སུ་འདྲའི་ཁོངས་སུ་ཡོད་ཀྱང་སོ་སོས་ཉམས་གོས་
ཐུབ་ན་བརྗོད་མེད་དང་། དེ་མིན་རྒྱ་མཚོན་དང་བལྟན་དགོ་རྒྱུན་གྱིས་པ་
ཞིང་ཡོད་རིགས་རྩད་གཅོད་གྱིས་ཉམས་གསོར་འཁྱུད་ཡོང་བའི་

འབབས་བཀོད་གྱིས་རྒྱ། རྗེས་གཞིས་སོ་སོའི་ཁོངས་ནས་མི་སེར་བྱད་
སྟོངས་སུ་སོངས་ཤིགས་ཡུལ་འགྲུགས་འཁྲུག་ཉེ་ཐབས་མི་བསམ་པར།
གན་འགོ་ཡོད་ཁུལ་རྣམ་འཛིན་འགའ་ཞིག་ནས་ཁང་གྲིམ་ཤིང་ངོ་ཆ་ལྷ་
འབབས་ཚོང་བསྐྱར་བདེ་སྤྱད་གྱི་མེགས་མེད་དུ་བཏང་བའི་མི་སེར་རང་
ཁྱེད་སུ་ཕྱིར་ལོག་གྱེད་འདོད་ཡོད་པ་དང་། ཁྱེད་འཇུག་བྱས་ཤིགས་
ལ་སྟོད་གནས་མེད་པ་འདི་དག་གཞུང་འབངས་གཉིས་ཀར་ལོག་སྟོན་
གྱི་བསམ་སྟོན་ཅི་ངན་བཅས་སྤྱད་ནས་དེ་ཤིགས་སུ་ཐད་ནས་ཤར་དུང་
བྱད་གཏེ་སོ་སོར་ཉེས་པ་དྲག་སོ་གཅོད་ངེས་མ་ཟད། ཁང་པ་གསར་
རྒྱག་གྱེད་འཇུག་རྒྱ་ཡིན། ལྷ་ལྷན་ཁུལ་གྱིས་མཚོན་ཡུལ་གྲུ་ཀུན་དུ་དེ་
གཉིས་ནས་ཕྱག་བསམ་བོར་སོ་སོའི་ཁང་པ་དང་། ས་ཞིང་སོགས་སྐྱད་
ཤིགས་མགོ་ཤིགས་མི་གཅིག་ཤིགས་ལ་རྩ་ཚོང་གྱེད་མི་མེད་པའི་ངེས་པ་
མ་མཚིས་པས་དེ་ཤིགས་གཞུན་སྐྱེར་ཚོས་གསུམ་དྲག་ཞན་ཚང་མས་
འདི་གར་སྟོ་འདྲི་མེད་པར་རང་མཚམས་གྱི་རྩ་ཚོང་ཤིགས་གཏན་ནས་
བྱས་མི་ཆག་དེ་མཚུངས་དབུས་གཏང་སྟོད་སྤྱད་སྟོ་བྱང་གི་པ་གནས་
གང་དུའང་ཨར་ཇགས་རྒྱ་གསུམ་གྱི་མིང་ཅམ་ཡང་མི་གྲགས་པ་ཞིག་
དགོས་རྒྱུར་འགོ་ཡོད་ནས་དོ་དམ་མེད་པས་ཕྱིན་ཆད་དེ་ཤིགས་བྱེད་མི་
བྱུང་ཚོ་དོ་བདག་སྟོས་ཅི། ས་གནས་གྱི་འགོ་དཔོན་སྡེ་སྟོད་སོ་སོར་ཉེས་
པ་མིག་ལྟོས་ལ་ཕན་པ་གཏོང་རྒྱ་ཡིན། དོན་ཚན་གསུམ་པར། ལམ་
ཐོག་འབྲི་སྐྱབ་ཐད་མི་ཕག་ནས་བརྩུངས་གཞུང་སྐྱེར་ཚོས་གསུམ་
ཚོང་མ་རྒྱག་པ་ལེག་འདུར་གྱི་ཆགས་རྒྱན་མེད་པ་མ་ཟད། ལྷ་དཔོན་
ཤིམ་བྱོན་ནས་རྩ་ཚོགས་གོ་དམ་སྐྱགས་དང་འབྲེལ་བས་རྗེས་གཞིས་

ཚང་མར་ལམ་ཐོག་བསྐྱལ་རྒྱལ་སྐྱེས་བདེ་བའི་ཞིབ་གཞུང་ཐམ་འབྲུང་
གནང་སྟེ་རྩ་འཛིན་འཇུག་བསྟོན་མཛོད་བཞིན་དེ་ལྟར་ཡང་། སྤྱིས་བཀའ་
གཏན་ཡོད་རིགས་ནས་ཚོག་དོན་སྐྱབ་ཕྱོགས་ཀྱིས་འདྲུང་སྐྱབ་བྱིངས་
ཐོག་ཏུ་བྲལ་གྲོགས་སྦྱིད་སྐྱེས་མི་སྟོམས་པའི་བར་ཚམ་ཏུ་ལྷུས་རིགས་
དང་། དེ་མཚུངས་སྒོ་བབས་ཀྱི་ས་ཚོག་ལའང་མི་བསྟན་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་མི་
སྐྱབ་པ་སོགས་ཡོད་མིན་བྲལ་སྒྲ་འབྲེལ་མཁྲེལ་མཚུངས་མཉམ་
འགྲོགས་རྣམས་ནས་མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་མི་ལུག་པས། དེ་ལྟའི་དགོ་སྐྱོན་
སྐྱེས་སྟོན་ཅན་མཚིས་ཚོ་འགོ་དམངས་ནས་ནང་ཚོག་ཏོགས་འཇུག་རྩ་
བདར་བཅད་པའི་ར་འཕྲོད་དག་ཐེར་འཕེར་བ་གང་ཡིན་སྐྱེས་གསང་ཏུ་
སོང་བའི་དངོས་གནས་རྒྱ་མཚན་དགོས་རྒྱ། འབྲུལ་འགྲོམས་པ་ཆེ་སྒྲ་
ནས་ལམ་འཁོད་མི་སེར་ཐོག་ཏུ་དོས། མི་ཏྲིང་། གཟམ་ཤིང་གི་མཚོན་
ལམ་ཡིག་ནང་གསལ་བརྟུན་བསམ་གསལ་བརྟུངས་རྩོགས་མེད་པའི་
བསྐྱལ་མཁའ་འདོགས་པ་དེ་སྟུང་ཡང་། འགའ་ཞིག་ནས་བཅོན་བཤེད་
ཏུར་འཇམ་དང་། འགའ་རེས་ངོ་བསྐྱལ་གཡར་བསྟན་སོགས་རྣམ་པ་
གང་འགྲའི་སྒོ་ནས་འཕར་བསྐྱལ། འགའ་རེས་ལམ་ཡིག་མིག་སྟོན་མི་
བྱེད་པ། ལུགས་ལུག་བཀའ་དཔུང་དགོངས་དོན་ཏུ་ཁལ་སྐྱ་ཆ་སྐྱི་ཆ་སྐྱི་
ཕན་མེད་པ་སོགས་དེ་དག་ལ་སྒྲ་མོ་གན་དམངས་ཁྲོད་ནས་སྐྱི་བྱིངས་
བེད་ཐབས་རལ་བོར་གྱི་རྩ་འཛིན་ཞིབ་འཇུག་མེད་པར་སྐྱེས་འདྲིན་ཏུ་
མི་འཛོག་ཅིང་། རྒྱ་ཏུག་སོང་བྲུང་ཀུན་རྩོབ་རྒྱས་བསྐྱེས་བཅས་བྱས་མི་
ཚོག་ད་ནས་བརྟུངས་འཕར་ཐོལ་གྱི་རྩ་ཁལ་སྐྱ་ཞིག་མི་ཏྲིང་གཟམ་ཤིང་
ཅམ་ཡང་ཁ་གསལ་མེད་པར་བསྐྱལ་གཏོང་དང་། ཏུ་ཁལ་ངོ་བསྐྱལ་མ་

དགོས་པར་བསམ་བཞིན་སྐྱ་ཆ་སྤོད་སོགས་ནས་ཡང་ཚོག་རྒྱ་མིན།
སྤར་ལམ་གཏན་འཇགས་དང་། གསར་འཕར་ཡིག་རིམ་ལྡན་གྲང་
འགོ་ཡོད་དང་། མི་སེར་ཚང་མས་ལམ་ཡིག་མཐོང་བྱུང་བར་ས་རྩོད་
གང་ཡང་བསྐྱལ་མི་ཚོག་འགའ་ཞིག་ནས་མིང་འདོགས་སྐྱ་ཚོགས་
ཀྱིས་ཁྲུངས་མེད་དགོས་མན་པོས་མངའ་འབངས་ཐོག་བརྟུན་
གསེགས་གཏོང་མི་བྱུང་ཚེ་རྩོད་བཞིས་འགོ་ཡོད་རྒན་དམངས་སྐྱམས་
ནས་གྲང་མི་ཐོག་བཞིན་དུ་རྒྱ་རྒྱ་སོགས་རྩིས་སྒྲོག་གསུབ་སྐྱུག་འབྲུང་
དུ་བསྐྱེད་པར་དངོས་གནས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་བརྩོད་འོས་རིགས་འཕྲལ་
འཕྲལ་བསྐྱེད་ས་ལུགས་བྱེད། ཡིང་ཚོང་པའི་རིགས་སོགས་ནས་མི་སེར་
གྱི་ཁལ་ཐོག་བསམ་མེད་ཀྱི་ཚང་ལིས་མཚན་དངུལ་དངོས་དང་། འབྲུ་
དོད་ཚད་ལས་བརྒལ་བའི་ཁལ་མས་མི་ཐོག་བཞིན་དུ་དོ་ཕོ་ལྷི་ངས་
གཏོང་བ། ལྷག་པར་ཡིག་ནང་གསལ་གྱི་སྤྱོད་ས་དགོས་རིགས་ལའང་
མི་སེར་ནས་སྐྱ་ཁལ་སྐྱས་ཀ་འབྱོར་དུ་འགོ་ཡོད་ཆེ་བཅོན་སེར་སྐྱ་ཁག་
ནས་ཏྲ་དོས་ཏྲ་ལེན་གྱི་སྤྱོད་དངུལ་འབོར་ཆེ་བ་སྐྱོགས་ལེན་པ་སོགས་མི་
སེར་འཐོར་རྒྱན་དུ་འབྱོ་རིགས་བྱས་མི་ཚོག་དེ་མཚུངས་ལྷ་དུག་སོང་བྱ་
ཡང་དུས་ཁོངས་སལ་ལྷེ་ཚན་འདྲེས་མེད་ཞིབ་བསྐྱེད་ས་དགོས་རྒྱར་འདི་
གར་འབྱོར་རྩིས་ལྷས་དག་དེསྐྱས་པའི་འགོ་ཐུག་མིན་རིགས་བྱུང་ཚེ་
བརྩུད་གཅོད་དུག་པོས་རྩ་འཛིན་བྱེད་ངས་ཡིན། ཏྲ་ལྷལ། རྩ་བོང་འགོ་པ་
སོགས་ནས་ལག་འཛིན་ནང་ལྷར་ལས། བཅོལ་པའི་རིགས་གཅིག་གྲང་
ཉར་ཚོག་བྱས་ཚོག་རྒྱ་མིན་ཅིང་། ལམ་འཁོད་ལ་གཟན་པ་རྩོ་རྩར་
བཀར་བ། ཏྲ་ལྷལ། རྩ་བོང་སོགས་ཤིང་ཚད་རིགས་མི་སེར། ལ་ནག་སོ་

སོར་འགོལ་གྱི་རིན་དངུལ་ཚབ་ཆེ་ལེན་པ་སོགས་འོས་མིན་རིགས་བྱས་
ན་མི་འབྱས། སྐར་པ་མི་རྩ་རྩོགས་རིགས་དང་། གཞུན་རྒྱགས་པ་
འཛིན་རྩ་སྟོངས་སུ་སོང་བ་སོགས་ཀྱི་འཛིན་དབང་རྣམས་སྐྱོར་ཚོས་ཚེ་
བཅོན་སོགས་ནས་བྱུན་གཏོར་བསྐྱད་པ་དང་། རང་མ་བྱུན་ཞེར་སྐྱོང་བྱས་
རྒྱལ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱོན་ས་བདག་བདེ་སྤྱད་དེ་བྲལ་བྱ་བྱིངས་
ཐོག་གྲོགས་འགོལ་གཞུང་གུན་གྱིང་ངན་པ་མེ་ཚོམ་ཡོང་རིགས་བྱས་མི་
ཚོག་བྱུང་སྟོང་གི་པ་རིགས་རྩུས་འབྲེར་གྲམ་གཞོད་དང་ཐ་བ་སྐྱུ་ཆགས་
ཡིན་ངེས་མ་གཏོགས་གཞན་མ་དགོ་མཛེས་སྤྱད་མི་སུ་ཡིན་ནས་རྐང་འགྲོ་
ལག་འདོན་གྱི་འབྲི་སྐྱབ་ཞུ་ཆགས་མེད་པ་དགོས་སྟེ། དོན་ཚན་བཞི་
པར། ལུས་ཆས་ཀྱི་སྐྱོར་གནའ་བོའི་སྟོལ་བཟང་མ་ཉམས་པ་ཞིག་མ་
བྱུང་ན་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་གནས་འཕྲུགས་པའི་སྐྱོན་དུ་གྱུར་པར་བཞེན་
ལ་རྒྱལ་བདང་དོ་རྩེ་འཆང་གསེར་ཞལ་འཚོ་གཞིས་སྐྱབས་མཚོག་དམན་
འདྲ་མཉམ་མི་ཚོག་པའི་རྒྱན་དགོས་རིན་གནས་དང་། གྱིན་ལུགས་
སོགས་ཀྱི་རྒྱས་དཔྱད་མཛད་པ་དང་། ལྷག་པར་རྗེས་ངན་ཐ་མ་ཁི་ཟེར་
བ་འདི་བཞིན་དྲི་ངན་གྱི་དུ་བས་ཉེན་མཚོག་སྤྱི་དང་། ལྷ་སྐྱུ་གཞི་བདག་
ལ་ཕོག་ཐུག་ཡུལ་སྤྱིར་མི་ཤིས་པ་ཀུན་གྱི་བྱུང་གནས་ལ་བཞེན་པོར་སྐྱུ་
མཚོག་དམན་ཚང་མས་འབྱུང་འཐེན་མི་ཚོག་པའི་དམ་བསྐྱབས་ཅི་ཚེ་
མཛད་པ་ལྟར་དངོས་ལྷགས་འགལ་མེད་དང་། བོད་པར་འདྲིན་ཚོན་
རིགས་གཏན་ནས་མི་ཚོག་པར་དེ་རིགས་ཀྱི་ཁུངས་ཐོན་མཚུས་ཚེ་དོ་
བདག་གི་ལུས་ལོངས་ཐོག་བྲིམས་ཆད་དུག་པོ་གཙོད་རྒྱ་སྐྱོས་ཅི། ལྷ་
སྤྱོད་སོ་སོར་ཡང་སྤྱིས་ལམ་འདོམས་པའི་ཉེས་ཆད་གཏོང་རྒྱ། མཚོག་

དམན་ཚན་མས་གོས་ཆེ་ཕྱ་གནའ་བའི་སྒོས་བཟང་དང་མཐུན་པའི་
བབས་འབྲེལ་ཆག་ངེས་ལས། དཔེ་གསལ་ཡང་གསལ་སོགས་ལྟ་སྟོན་
ལྟར་གཞིའི་མཐའ་མིའི་ལྷན་ཆས་ཡ་མ་གཟུགས་ཉེན་འབྲེལ་ལ་གནོད་
རྒྱུ་གསུམ་མི་ཚོགས་ ལྷག་པར་དེང་སྐབས་གཞུན་ཞབས་སེར་སྐྱ་དང་།
ཚོན་རིགས་མང་ཙམ་ཞིག་ནས་སྐྱོན་ལ་ལོངས་སྟོན་དུ་མི་སྲིད་པས་
ཐོན་བས་ཅུ་སོགས་མིང་འདོག་སྐྱོ་ཚོགས་ཀྱིས་རང་རང་འཕྲལ་ཕུག་གི་
བདེ་ཕྱི་དང་ཡུལ་སྤྱིའི་མིག་ལྟོས་འཆལ་གཞིར་བསམ་ཞིབ་མེད་པས་
སྐྱོན་ཆེ་སྟོན་ལོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཚོད་ལྷག་པ་འདི་དག་བག་མེད་ཀྱི་སྟོན་པ་
འདི་ལྟ་བུར་མ་སོགས་བའི་ཚུལ་མཐུན་བག་ཡོད་དུ་གནས་པ་དགོས་སྐྱོ་
ལས། སྐར་ལྷགས་ལྟ་བུའི་ངན་པ་མང་ཤོར་བྱེད་མི་ཡོད་ཕྱི་ནང་གསལ་
གསུམ་གྱིས་ཉང་བཅུན་བགྱིས་སྐྱར་དེར་རིགས་ཁྲུངས་ཐོན་བྱུང་ཚེ་
སྐབས་སྐྱར་བབས་བཞོད་ཡན་པོར་མ་སོང་བ་གཅོད་ངེས་ཡིན། དོན་
ཚན་ལྟ་པར། རྒྱ་བྱུང་སྤྱིར་ཆར་ཚུ་དང་། ལྷོན་འབྲས་ལོར་ཕུགས་ཀྱི་
འཕེལ་ཁ་སོགས་གང་ཅིང་སྐར་ལས་མི་ཞེན་ཏུང་། འབྲུ་མར་གྱི་མཚོན་
བཟའ་བཅའ་ཉོ་ཆའི་རིགས་རིན་གོང་ཇི་འཕར་འགྲོ་འདུ་འདུག་པ་དེ་
རིགས་མི་འབྱུང་བའི་ཐབས་ཤེས་སུ་ལྟ་ལྟན་དུ་གཞུང་འབྲུ་འབེབས་
འདྲེན་གྱིས་གོང་ཁ་བཅགས་ཏེ་སྐྱས་ཚོང་དང་། ལྷོ་མ་རྒྱུང་ཁམ་གྲངས་
སྐྱས་ཉོ་མི་བྱུང་བའི་ཉེན་ལྟོ་ཉེན་འཚོལ་རིགས་ལ་རྩམ་པ་ཐག་ལས་ཀྱི་བྱི་
ཤར་སྐྱས་ཚོང་། གཟུང་འབབ་ཆང་བྲལ་ལ་གཅོག་ཆ། རྒྱ་བྱུང་སོ་སོར་
ཡང་འབབ་འབྲུ་དང་། འབྲུ་སྐྱེད་ཀྱི་སྐྱེད་འབྲུ་ལོ་འབབ་དུལ་བསྐྱིལ།
བཀའ་ཁང་ནས་སྐྱས་ཚོང་སོགས་ཐབས་རྣམ་ཇི་འདྲ་བགྱིས་ཏུང་ཕན་ཆ་

ཆེར་མི་སྲིད་པའི་གནད་སྐོན་ཞིབ་ཉུལ་སྐབས་སྤྱི་ལོ་འབྲུག་པས་ཕུག་ཀྱང་
ཚོག་ཤེས་ཀྱི་ཕོངས་པ་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་མི་རྟོན་པའི་འདོད་བརྒྱུམས་
ཅན་པལ་ཆེར་ནས་ཡུལ་སྤྱིའི་བདེ་ཐབས་ལ་བསམ་མེད་ཀྱིས་འབྲུ་མར་
ཡུལ་ཐང་དུ་སྐྱུས་ཚོང་མ་བྱས་པར་རིམ་འཕྲུར་ཡོང་ཐབས་བཀའ་བྱ་བྱས་
པར་ཕུག་འདུག་པ་དེ་སྐྱུར་རྒྱན་འབྲུམས་སུ་སོང་ཚེ་འདོད་རྒྱུང་ཅོག་ཤེས་
ཀྱི་གཉེར་པོ་བསྟེན་ནས་ཟང་ཟེང་ནིར་ཀྱི་སྐུ་འགོད་མེད་པའི་དམ་ཚཱ་
གཤའ་མར་བྱེད་མཁན་གྱ་རྒྱུང་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་དགོན་རི་ཁྲོད་དུ་
ཆགས་ཐེབས་བུལ་བས་བསྟན་པར་གཞོན་ཚབ་ཆེ་ཁར། སློམས་རྒྱུང་
ཐབས་ཤེས་དང་། ལུས་བསྐལ་མི་ཐུབ་པའི་ཉམ་ཐག་གི་བདེ་རྩུར་གཞོན་
རྒྱུན་ཤིན་དུ་ཆེ་བར་བརྟེན་བདེ་ཞིབ་དོ་དམ་དུང་རྩིས་སྤྱིལ་པོ་བྱུར་བསྐྱོས་
ཀྱིས་ཡུལ་སྤྱིའི་བདེ་ཐབས་དང་། བཟའ་བཅའི་རིན་ཐང་ཅག་ཐབས།
འབྲུ་མར་ཡོད་འདོན་སྐྱུས་སྐྱུབ་ཀྱིས་སྐྱུས་འདོན་དགོས་རིགས། ཆབ་
འབངས་ལ་སྐྱོན་པའི་རྟོ་ཁལ་ཁུ་བསྐྱུ་བྱེའོས། ཆང་མ་རྣམས་ནས་ཀྱང་
འབྲུ་འབབ་སྐྱོག་ཉེ་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་བསམ་བོར་བའི་རིན་འབབ་སྐྱར་རྒྱུན་
བྱེད་པོ་ཚོད་མེད་ཆེ་ཁར། བག་མེད་འཁྲུགས་རྩོད་མཐའ་གི་གཞི་རྩུར་
བརྟེན་རང་ཁྱུངས་སོ་སོའི་འཐུང་ཆང་ཅམ་ལས། ལྷ་ལྷན་གྱིས་མཚོན་
ཡུལ་ཆེ་པར་མཁེ་ཚོང་མ་གཏན་མེད་བྱ་རྒྱུ་དང་། གཞན་ཡང་སྤྱིར་
དམིགས་བཀའ་རྩུ་རིམ་པའི་འཇུག་གཞོན་བགྱིས་འཕས་སོགས་བསམ་
ཞིབ་ཀྱིས་བདེ་ཞིབ་དོ་དམ་པས་རང་ཚོན་སྤངས་པའི་འཆར་འབུལ་
དགོས་རྒྱ་སོང་དོན་ཞིབ་ཆའི་གོད་རྒྱ་རྩིས་སུ་སྤྱིལ་རྒྱུར། སྤྱི་འཕྲོས་
འབྲུ་མར་ཡོད་ཁྱུངས་ནས་རིན་འབབ་བབས་མཚུནས་སུ་སྐྱུས་ཚོནས་

དགོས་པས་མཚོན་སྒྲིལ་བྱེད་ཁྲུང་བསྐྱེད་ཁྲུང་ཁྲུང་གི་མཚན་གཞི་བྱེད་པོར་ཤེས་སུ་
བརྟུགས་གོང་སྒྲིལ་དོན་ཚན་རྣམས་དང་། སྒྲིལ་གཏང་དམིགས་བསམ་
གྱི་བཀའ་རྩ་དང་། ལོ་ལྟར་རི་སྐྱེད་རྩིས་ཚོགས་བཅས་སོང་བའི་འབྲུག་དོན་
བགའ་མེད་རྩ་འཛིན་དོ་དམ་དམ་འབྲུགས་གང་ཆེ་དགོས་སྐྱེད། དགའ་
ལྟན་པོ་བྱང་པའི་བྱུགས་རྗེའི་ཞོ་ཤས་འཚོ་བའི་ཚབ་སྲིད་འཕྲོན་ལས་གྱི་
བྱེད་པོ་བཀའ་མདའ་རྩིས་གསུམ། མི་དྲག་ཆེ་བཅོན། སྒྲིལ་ཚོས་
སོགས་བོད་སྐྱོང་སུ་གཏོགས་པའི་ལྷ་ལྷ་མི་ལྷ་ཆེ་པ་མཚོག་དམན་ཚང་
ལས་གནས་སྐབས་རང་མགོ་གན་ཐོན་བྱ་སྐྱེད་བསམ་སྒྲུབ་ལོག་ལམ་དུ་
མི་འཕྱུར་པར་རང་གཞན་ཀུན་གྱི་བསྐྱེད་དོན་བེད་ཐབས་ལྟ་དེ་པོ་ཆེར་
ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་པའི་ཀུན་ནས་སྤངས་ཏེ་ལུགས་བྱུང་བྱ་བཞུག་གང་
ཅི་ཡིན་ལུགས་ཐོལ་བྲལ་གྱི་སྤང་སྤོངས་འགའ་མེད་རྩ་འཛིན་སྐྱེད་
འབྲོངས་དགོས་སྐྱེད། ངང་རྩལ་དེ་ལས་འགོངས་པའི་རྩ་ཚོགས་རིམ་པའི་
དགོངས་དོན་རྣམས་རས་བོར་གྱི་སྤོང་ཆ་པ་མོ་ཅོམ་མཐོང་མཉམ་དམའ་དྲག་ཞན་
གཞིས་བྱིས་སུ་ཐད་ནས་ཤར་སྐྱེད་འཕྲལ་འཕྲལ་ཞི་དྲག་སྐབས་གྱི་ཉེས་
པ་སྐྱེད་ཅིག་ཅོམ་ཡང་ཡན་པོར་མི་གཏོང་ངེས་ཅན་མ་ཟད། མི་མངོན་
དབྱིངས་གྱི་ཡི་དམ་ལ་སྐྱེད་བ་ཞི་ཞོ་བཀའ་སྤོང་སྐྱེད་མར་བཅས་ལ་ཆེད་
དུ་དམིགས་པའི་གཉེར་གཏང་དྲག་པོ་བྱ་དགོས་ཡོང་བས། ལས་འབྲས་
ཡོད་ན་ཉོན་ཅིང་། འཕྲལ་ལུན་གཏམ་དོན་ལ་གཅེས་སྐྱེད་གྱི་སྐྱེད་དོར་
ཉམས་ལེན་ལག་ཐོག་དུ་འཁོལ་བ་འདི་བྱས་སྐྱེད་མཚན་འཕེར་བ་ངེས་
པར་དགོས་སྐྱེད། རྩ་ཚོགས་འདི་ཡང་སོ་སོའི་མངའ་སྐྱེད་མའི་རྣ་བར་མ་
གོ་མ་ཐོས་མེད་པའི་སྐྱོགས་སྐྱེད་པ་ཡང་དག་ངོས། འདུ་གནས་ཆེ་

གསར་སྐྱེ་བྱེད་སྒྲུབ་དང་། སྐྱེ་ལེགས་རྒྱུད་ལ་འདྲ་བལྟས་ཁྱུངས་དག་རི་སྐྱུར་
ཐོག་ རོ་མ་སྐྱེ་མོ་བ་སོ་སོའི་སྒྲོན་ཡོག་གསལ་སྐྱེ་ཉར་བས་རྣམས་ཀུན་ཙུ་
འཛིན་རྒྱན་འབྱོར་ས་བཅས་ཡོང་བ་གྱིས། ཞེས་གོ་བར་བྱ་བའི་ཡི་གེ་
སྒྲོས་ལྟར་དུ་འབོད་པ་པ་མོ་ཡོས་ལེའི་རྒྱ་སྒྲོན་ཟླ་བའི་གལ་ཚེས་དག་
བར་ལྟེ་བཞིའི་དཔལ་གྱི་མངོན་པར་མཐོ་བའི་བཞི་ལྟེ་བས་ལ་གཏན་གླིང་
གཟིམ་རྒྱུད་ཀུན་བཟང་བདེ་ལྟན་དགའ་ཚལ་ནས་བྱིས། ། །